

ת"פ 53078/09/16 - מדינת ישראל נגד שמעון ווענונו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 53078-09-16 מדינת ישראל נ' ווענונו

מספר בקשה: 4

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המאשימה:
ע"י עו"ד אשר פרי
נגד
הנאשם:
שמעון ווענונו
ע"י עו"ד יוסי סקה

החלטה בטענה מקדמית

1. כתב האישום מייחס לנאשם בין היתר עבירה של איומים על כך שלפי הטענה ביום 28.5.2016 אמר לאחיו: "אם לא היית אחי, הייתי מוריד את שתיכם" (השגיאה במקור).

2. לטענת הסניגור, הואיל והמשפט שאמירתו מיוחסת לנאשם בכתב האישום הוא בגדר תנאי בטל שאינו יכול להתקיים, אין בו משום איום. כיוון שכך לטענת הסניגור אמירת המשפט האמור לעיל אינה מהווה על פניה עבירה של איומים, ולכן מכוח סעיפים 149(4) ו-150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 יש למחוק עבירה זו מכתב האישום.

3. מנגד מעלה התובע מספר טענות:

א. יש לבחון את דבריו של הנאשם יחד עם נסיבות אמירתו (בעניין זה הוא מפנה לע"פ 3779/94 **משה חמדני נ' מדינת ישראל** (1998) ולרע"פ 2038/04 **שמואל לם נ' מדינת ישראל** (2006)). נסיבות אלה יכולות להתברר רק במשפט עצמו, ולכן לטענת התובע אין מקום לקבל בשלב זה את טענת הסניגור.

ב. גבולותיה של עבירת האיומים אינם ברורים (בעניין זה מפנה התובע לע"פ 103/88 **משה ליכטמן נ' מדינת ישראל** (1989)).

ג. התובע מסיק משתי טענותיו האמורות לעיל ש"כנפיה של עבירת האיומים מתפרסות גם על פני אמירות וביטויים שאינם, אולי, כשלעצמם, עונים באופן מושלם על רכיבי העבירה ובלבד שבחינה

רב מערכתית של נסיבות המקרה מעלה כי האמירה פגעה בכל הערכים המוגנים עליהם באה העבירה להגן". ערכים אלה הם שמירה על שלווה נפשו של הקרבן, על ביטחונו ועל חופש הפעולה שלו.

ד. השאלה אם ביטוי מסוים מהווה איום נבחנת בבחינה אובייקטיבית, והתביעה שבחנה את חומר הראיות בטרם הגשת כתב האישום סברה שאכן היה בדברים משום איום. זאת, בין היתר כיוון שעל רקע הסכסוך בין האחים והעובדה שלפי הטענה באותה הזדמנות של השמעת הדברים הפר הנאשם צו הגנה שהוצא נגדו לבקשת המתלונן, היה בדבריו משום הפרה של שלווה נפשו של המתלונן. בשלב ראשוני זה של הדיון בית המשפט גם אינו יכול לטענת התובע לדעת האם באמירת הדברים היה כדי לצמצם את חופש הפעולה של המתלונן, שגם אינו בלשן המסוגל לנתח לעומק את דברי הנאשם.

ה. כאשר רכיב אחד של העבירה מצוי ביתר (במקרה זה עוצמת הפגיעה) יכול הדבר לטענת התובע "לקזז" רכיב אחר המצוי בחסר (כאן היות התנאי בטל).

ו. עבירת האיומים היא עבירה התנהגותית ולא עבירה תוצאתית וככזו אין חשיבות לשאלה אם הנאשם התכוון לממש את האיום.

ז. לנוכח העובדה שהמחוקק השתמש בהגדרת העבירה בתיבה "בכל דרך שהיא" יכול גם תנאי בטל להוות איום לטענת התובע.

הכרעה:

4. סעיף 192 לחוק העונשין קובע כי "המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

5. עיון בנוסחם של הדברים המיוחסים לנאשם בכתב האישום ("אם לא הייתי אחי, הייתי מוריד את שתיכם") אינו מותיר כל ספק שלא מדובר באיום לפגוע במתלונן בכל דרך שהיא. נהפוך הוא, מדובר ב"הבטחה" שלא לפגוע במתלונן כיוון שהוא אחיו של הנאשם (לפחות לא "להוריד" אותו ואדם נוסף). הדברים המיוחסים לנאשם (שנוסחו בדרך של תנאי בטל) שקולים לאמירה: "כיוון שאתה אחי, לא אוריד אתכם".

6. אכן עבירת האיומים נקבעה במודע כהגבלה על חופש הביטוי שהוא זכות חוקתית. זאת, בשל הערכים

החשובים שעליהם היא באה להגן ואשר פורטו בטיעוני התובע. ואולם לא ניתן לייחס לאדם עבירה של איומים בגין השמעת משפט שאין בו משום איום בפגיעה באדם אחר. לא ניתן להרשיע בעבירה של איומים כאשר חלק מרכיבי העבירה לא מתקיימים, גם אם יש בהשמעת המשפט כדי לפגוע באותם ערכים מוגנים שעליהם מגן סעיף החוק. יתר על כן, בניגוד לדברי התובע, גם העובדה שרכיב מסוים של העבירה מצוי ביתר, אינה יכולה לחפות על היעדרו של רכיב אחר שהוא אחד מיסודות העבירה.

7. השמעתו של משפט שכולל תנאי שהוא בטל באופן מובהק, פשוט וברור ואשר אינו מצריך כל כישורים בלשניים או לוגיים מצדו של השומע, אינה יכולה להוות עבירה של איומים, שמבחנה הוא אובייקטיבי כפי שציין בצדק התובע. זהו המצב בכתב האישום שלפניי.

8. לנוכח האמור לעיל, אני קובע שהעובדות המפורטות בכתב האישום אינן מהוות עבירה של איומים, ולכן אני מורה למחוק את סעיף האיומים מכתב האישום. הואיל וכתב האישום מייחס לנאשם הפרת צו הגנה באותה הזדמנות שבה הושמעו לפי הטענה הדברים, יישארו הדברים שאמירתם מיוחסת לנאשם כחלק מעובדות כתב האישום.

9. המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, 19 במרץ 2018, בהעדר הצדדים.